

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการรักษาด้วยการกินยาและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร ต่ออาการปวดและความยากลำบากในการทำกิจกรรมในผู้ป่วยที่มีอาการปวดกล้ามเนื้อและข้อเข่า ที่มารับบริการที่สถานีอนามัยบ้านแม่เทย โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 40 ราย ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือน พฤษภาคม 2549 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนอาการปวดของผู้ป่วยที่มีอาการปวดกล้ามเนื้อและข้อเข่า ของกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่ม ด้วยการกินยาและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนอาการปวดของผู้ป่วยที่มีอาการปวดกล้ามเนื้อและข้อเข่าระหว่างกลุ่ม ด้วยการกินยาและการกินยา ร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนความยากลำบากในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยที่มีอาการปวดกล้ามเนื้อและข้อเข่า ระหว่างกลุ่มการกินยาและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเกี่ยวกับโรคกระดูกและกล้ามเนื้อของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ป่วยทางระบบโครงร่างและ กล้ามเนื้อ ที่มารับบริการที่สถานีอนามัยบ้านแม่เทย จำนวน 40 รายจำแนกตามเพศ อายุ ดัชนีความหนาของร่างกาย สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประวัติการได้รับอุบัติเหตุที่ข้อ กระดูกในอดีต โรคที่เป็นอยู่ ระยะเวลาการเป็นโรค การได้รับการรักษามาก่อน และการดูแลรักษาอื่นๆมาก่อน มีรายละเอียดดังตารางแสดงที่ 1-2

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ดัชนีความหนาของร่างกาย สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ลักษณะกลุ่ม	กลุ่มควบคุม(n=20)	กลุ่มทดลอง(n=20)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด(n=40)
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
เพศ			
ชาย	6 (30)	6 (30)	12 (30)
หญิง	14 (70)	14 (70)	28 (70)
อายุ (ปี)			
25-35ปี	- (0)	1 (5)	1 (2.5)
36-45ปี	5 (25)	5 (25)	10 (25)
46-55ปี	15 (75)	14 (70)	29 (72.5)
สถานภาพสมรส			
โสด	- (0)	1 (5)	1 (2.5)
คู่	16 (80)	19 (95)	35 (87.5)
ม้าย	2 (10)	- (0)	2 (5)
หย่า	2 (10)	- (0)	2 (5)
ศาสนา			
พุทธ	20 (100)	20 (100)	40 (100)
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้รับการศึกษา	4 (20)	- (0)	4 (10)
ประถมศึกษา	15 (75)	19 (95)	34 (85)
มัธยมศึกษา	1 (5)	- (0)	1 (2.5)
ประกาศนียบัตร	- (0)	1 (5)	1 (2.5)
อาชีพ			
เกษตรกร	12 (60)	16 (80)	28 (70)
รับจ้าง	8 (40)	3 (15)	11 (27.5)
ค้าขาย	- (0)	1 (5)	1 (2.5)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ดัชนีความหนาของร่างกาย สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ (ต่อ)

ลักษณะกลุ่ม	กลุ่มควบคุม(n=20)	กลุ่มทดลอง(n=20)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด(n=40)
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
รายได้ต่อเดือน			
ต่ำกว่า 1,000	- (0)	- (0)	- (0)
1,000-3,000	10 (50)	12 (60)	22 (55)
มากกว่า3,000	10 (50)	8 (40)	18 (45)

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีจำนวนเพศชายร้อยละ 30 เท่ากันและจำนวนเพศหญิงร้อยละ 70 เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 46-55 ปี (ร้อยละ 72.5) ทั้งหมดนับถือ ศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 87.5) มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 85 อาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 70 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 1,000 - 3,000บาท/เดือน (ร้อยละ 55)

ตารางที่ 2 จำนวนแสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามดัชนีความหนาของร่างกาย ประวัติการได้รับอุบัติเหตุที่ข้อ กระดูกในอดีต โรคเกี่ยวกับโครงร่างกล้ามเนื้อที่เป็นอยู่ ระยะเวลาที่เป็นโรคของข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง การรักษาที่ได้รับมาก่อน เคยได้รับยาต้านการอักเสบครั้งสุดท้ายนาน การดูแลรักษาอื่นๆ

ลักษณะกลุ่ม	กลุ่มควบคุม(n=20)	กลุ่มทดลอง(n=20)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด(n=40)
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
ดัชนีความหนาของร่างกาย(BMI=กิโลกรัม/ตารางเมตร)			
ต่ำกว่า 20	4 (20)	3 (15)	7 (17.5)
20-24.9	12 (60)	9 (45)	21 (52.5)
25-29.9	4 (20)	8 (40)	12 (30)
มากกว่า 30			
ประวัติการได้รับอุบัติเหตุที่ข้อ กระดูกในอดีต			
เคย	4 (20)	7 (35)	11 (27.5)
ไม่เคย	16 (80)	13 (65)	29 (72.5)
ปัญหาเกี่ยวกับระบบโครงร่างกล้ามเนื้อที่เป็นอยู่			
ปวดกล้ามเนื้อหลัง	10 (50)	10 (50)	20 (50)
ปวดข้อกระดูกข้อเข่า	10 (50)	10 (50)	20 (50)
ระยะเวลาที่เป็นโรคของข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง			
ต่ำกว่า 7 วัน	12 (60)	6 (30)	18 (45)
7 วัน-1 เดือน	5 (25)	11 (55)	16 (40)
มากกว่า 1 เดือน	3 (15)	3 (15)	6 (15)
การรักษาที่ได้รับมาก่อน			
รับประทานยาต้านการอักเสบ	6 (30)	7 (35)	13 (32.5)
ฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อ ข้อเข่า>7วัน	- (0)	7 (35)	7 (17.5)
การนวดประคบ	- (0)	1 (5)	1 (2.5)
ยาทาแก้ปวด	6 (30)	2 (10)	8 (20)
ไม่เคยรักษามาก่อน	8 (40)	3 (15)	11 (27.5)

ตารางที่ 2 จำนวนแสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามดัชนีความหนาของร่างกาย ประวัติการได้รับอุบัติเหตุที่ข้อ กระดูกในอดีต โรคเกี่ยวกับโครงร่างกล้ามเนื้อที่เป็นอยู่ ระยะเวลาที่เป็นโรคของข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง การรักษาที่ได้รับมาก่อน เคยได้รับยาต้านการอักเสบครั้งสุดท้ายนาน การดูแลรักษาอื่นๆ (ต่อ)

ลักษณะกลุ่ม	กลุ่มควบคุม(n=20)	กลุ่มทดลอง(n=20)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด(n=40)
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
เคยได้รับยาต้านการอักเสบครั้งสุดท้ายนาน			
7 วัน-1 เดือน	7 (35)	7 (35)	14 (35)
มากกว่า 1 เดือน	13 (65)	13 (65)	26 (65)
การดูแลรักษาอื่นๆ			
มี	- (0)	- (0)	- (0)
ไม่มี	20 (100)	20 (100)	40 (100)

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีดัชนีความหนาของร่างกาย (BMI=กิโลกรัม/ตารางเมตร) อยู่ในช่วง 20-24.9 ร้อยละ 52.5 ช่วง 25-29.9 ร้อยละ 30 กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับอุบัติเหตุที่ข้อเข่าในอดีต ร้อยละ 27.5 ระยะเวลาที่เป็นโรคของข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 7 วัน ร้อยละ 45 การรักษาที่ได้รับมาก่อนเป็น กลุ่มยาต้านการอักเสบ ร้อยละ 32.5 รองลงมา ไม่เคยรักษามาก่อน ร้อยละ 27.5 ส่วนใหญ่ไม่มีการใช้วิธีอื่นๆร่วมไปกับการรักษาแผนปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับของคะแนนการปวดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอาการปวดข้อเข่า (กลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน) และผู้ที่มีอาการปวดกล้ามเนื้อหลัง (กลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปวดของผู้ที่มีอาการปวดกล้ามเนื้อหลังของกลุ่มตัวอย่าง ภายในกลุ่มควบคุม (กินยาอย่างเดียว) และกลุ่มทดลอง (กินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร) ระหว่างก่อนการรักษา และหลังการรักษา 1 วัน โดยใช้สถิติทดสอบ Dependent student t- Test

การวัดอาการปวด	การวัดก่อน	วัดหลังการรักษาสิ้นสุด 1 วัน	T	p-value
	การรักษา			
	Mean \pm SD	Mean \pm SD		
กลุ่มปวดกล้ามเนื้อ				
หลัง(n=20)				
กลุ่มควบคุม	5 \pm 1.9	2.2 \pm 1.8	3.31	0.009*
กลุ่มทดลอง	6.09 \pm 1.3	3.48 \pm 1.08	4.97	0.001*

*p<0.05

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มปวดกล้ามเนื้อหลังที่ได้รับยาอย่างเดียว กลุ่มตัวอย่างมีอาการปวดหลังลดน้อยลงกว่าก่อนได้รับการรักษา โดยพบว่าระดับของคะแนนเฉลี่ยอาการปวดกล้ามเนื้อหลัง ในการวัดก่อนรักษา และวัดหลังสิ้นสุดการรักษา 1 วันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มปวดหลังที่ได้รับการรักษาด้วยยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร กลุ่มตัวอย่างมีอาการปวดลดน้อยกว่าก่อนได้รับการรักษา โดยพบว่าระดับของคะแนนเฉลี่ยอาการปวดหลัง ในการวัดก่อน และวัดหลังสิ้นสุดการรักษา 1 วันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนอาการปวดของผู้มีอาการปวดข้อเข่าของกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่มควบคุม(กินยาอย่างเดียว)และกลุ่มทดลอง(กินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร) ระหว่างก่อนการรักษา และหลังการรักษา 1 วัน โดยใช้สถิติทดสอบ Dependent student t- Test

การวัดอาการปวด การรักษา	การวัดก่อน	วัดหลังการรักษาสิ้นสุด 1 วัน	T	p-value
	Mean \pm SD	Mean \pm SD		
กลุ่มปวดเข่า(n=20)				
กลุ่มควบคุม	4.32 \pm 2.0	2.8 \pm 2.6	3.04	0.014*
กลุ่มทดลอง	5.51 \pm 1.16	2.6 \pm 1.23	9.00	0.001*

*p<0.05

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มปวดข้อเข่าที่ได้รับยาอย่างเดียว กลุ่มตัวอย่างมีอาการปวดข้อเข่าลดลงต่ำกว่าก่อนได้รับการรักษา โดยพบว่าระดับของคะแนนเฉลี่ยอาการปวดข้อเข่า ในการวัดก่อนรักษา และวัดหลังสิ้นสุดการรักษา 1 วันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มปวดข้อเข่าที่ได้รับการรักษาด้วยยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร กลุ่มตัวอย่างมีอาการปวดลดลงต่ำกว่าก่อนได้รับการรักษา โดยพบว่าระดับของคะแนนเฉลี่ยอาการปวดข้อเข่า ในการวัดก่อน และวัดหลังสิ้นสุดการรักษา 1 วันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนอาการปวดของผู้มีอาการปวดข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการกินยาอย่างเดียวและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพรในการวัดก่อนการรักษา และหลังการรักษา 1 วัน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลอาการปวดของผู้มีอาการปวดข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง ด้วยการกินยาอย่างเดียวและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนอาการปวดของผู้มีอาการปวดหลัง ระหว่างกลุ่มควบคุม(กินยาอย่างเดียว)และกลุ่มทดลอง(กินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร)ในการวัดก่อนการรักษา และหลังการรักษา 1 วัน โดยใช้สถิติทดสอบ Independent student t- Test

คะแนนค่าเฉลี่ยการปวด	กลุ่มควบคุม Mean \pm SD	กลุ่มทดลอง Mean \pm SD	T	p-value
กลุ่มปวดปวดหลัง(n=20)				
การวัดก่อนการรักษา	5.0 \pm 1.9	6.09 \pm 1.33	-1.485	0.157
วัดการรักษาหลังสิ้นสุด 1 วัน	2.2 \pm 1.81	3.48 \pm 1.08	-1.916	0.075

*p<0.05

จากตารางที่ 5 พบว่าพบว่าระดับคะแนนอาการปวดของผู้ป่วยในกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งก่อนได้รับการรักษา และหลังการรักษาสิ้นสุด 1 วัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนอาการปวดของผู้มีอาการปวดข้อเข่า ระหว่างกลุ่มควบคุม(กินยาอย่างเดียว)และกลุ่มทดลอง(กินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร)ในการวัดก่อนการรักษา และหลังการรักษา 1 วัน โดยใช้สถิติทดสอบ Independent student t- Test

คะแนนค่าเฉลี่ยการปวด	กลุ่มควบคุม Mean \pm SD	กลุ่มทดลอง Mean \pm SD	T	p-value
กลุ่มปวดข้อเข่า(n=20)				
การวัดก่อนการรักษา	4.32 \pm 2.0	5.51 \pm 1.16	-1.485	0.126
การวัดหลังรักษาสิ้นสุด 1 วัน	2.48 \pm 2.61	2.60 \pm 1.23	-1.624	0.898

*p<0.05

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับคะแนนอาการปวดของผู้ป่วยในกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งก่อนได้รับการรักษาและหลังการรักษาสิ้นสุด 1 วัน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของอาการปวด พบว่า กลุ่มทดลอง มีระดับอาการปวดภายหลังการกินยาร่วมนวดประคบสมุนไพร ลดลงถึง 2.9 คะแนน ในขณะที่กลุ่มควบคุม ซึ่งกินยาอย่างเดียวมีระดับอาการปวดลดลง 1.8 คะแนน เมื่อเทียบกับก่อนการรักษา

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนความยากลำบากในการทำกิจกรรม (ก่อนและหลังการรักษา) ของผู้มีอาการปวดข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง ด้วยการกินยาและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนอาการความยากลำบากในการทำกิจกรรมของผู้มีอาการปวดข้อเข่าและกล้ามเนื้อหลัง ด้วยการกินยาและการกินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนความยากลำบากในการทำกิจกรรมก่อนและหลังการรักษาของผู้มีอาการปวดกล้ามเนื้อหลัง ระหว่างกลุ่มควบคุม (กินยาอย่างเดียว) และกลุ่มทดลอง (กินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร) โดยใช้สถิติ Independent student t- Test

กลุ่มปวดกล้ามเนื้อหลัง(n=20)	Mean ± SD	T	p-value
กลุ่มควบคุม	5.81 ± 7.24	-4.117	0.001*
กลุ่มทดลอง	30.29 ± 17.35		

* p<0.05

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มปวดกล้ามเนื้อหลังที่ได้รับการรักษาด้วยยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร กลุ่มตัวอย่างมีความยากลำบากในการทำกิจกรรมประจำวันลดลงมากกว่ากลุ่มที่ได้รับยาอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนความยากลำบากในการทำกิจกรรมก่อนและหลังการรักษาของผู้มีอาการปวดข้อเข่า ระหว่างกลุ่มควบคุม (กินยาอย่างเดียว) และกลุ่มทดลอง (กินยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร) โดยใช้สถิติ Independent student t-Test

กลุ่มปวดข้อเข่า(n=20)	Mean ± SD	T	p-value
กลุ่มควบคุม	12.52 ± 14.73	0.046	0.964
กลุ่มทดลอง	12.20 ± 16.49		

* p<0.05

จากตารางที่ 8 กลุ่มปวดข้อเข่าที่ได้รับการรักษาด้วยยาร่วมกับการนวดประคบสมุนไพร กลุ่มตัวอย่างมีความยากลำบากในการทำกิจกรรมประจำวันไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับยาอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05